

عنوان مقاله:

واکاوی تاریخی پیدایش احزاب سیاسی در الجزایر و مغرب و سناریوهای پیش رو از استقلال تا بهار عربی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات بنیادین و کاربردی جهان اسلام، دوره 5، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

مجید منهاجی - دانش آموخته دکتری تاریخ اسلام، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

منصور طرفداری - استادیار گروه ایرانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه میبد، میبد، یزد، ایران

خلاصه مقاله:

احزاب سیاسی از مظاهر دموکراسی و بازتاب واقعیت های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی هستند. الجزایر و مغرب به دلیل قرارگرفتن در همسایگی یکدیگر، هم نژادی و حضور استعمار فرانسه در آنجا، اشتراک های متعددی با یکدیگر دارند. در این مقاله با روش توصیفی تحلیلی، وضعیت احزاب سیاسی در الجزایر و مغرب را از استقلال آن ها (۱۹۶۲-۱۹۵۶) تا حوادث موسوم به «بهار عربی» (۲۰۰۹-۲۰۱۱) از نظر تاریخی بررسی می کنیم. به دنبال پاسخ این پرسش هستیم که دلایل پیدایش احزاب در الجزایر و مغرب و نقش آن ها در استقلال این کشورها چیست؟ چه سناریوهایی فراروی احزاب سیاسی در الجزایر و مغرب وجود دارد؟ در این پژوهش به این نتایج رسیدیم که ریشه های تاریخی پیدایش احزاب سیاسی در الجزایر و مغرب به دوران استعمار باز می گردد، اما پس از استقلال، آن ها متفاوت به نظام حزبی نگریستند. الجزایر ابتدا اساس نظام حاکمیتی خویش را تک حزبی سوسیالیستی قرار داد و سپس از سال ۱۹۸۹ به این نظام پایان داد و اساس چندحزبی را ایجاد کرد. مغرب نیز نظام چندحزبی را در پیش گرفت. الجزایر و مغرب برای درامان ماندن از موج انقلاب و اصلاحات سیاسی و اقتصادی سال ۲۰۱۱ تدابیری اندیشیدند؛ الجزایر به بالکان سازی احزاب سیاسی پرداخت و احزاب و پارلمان را به مرکزی برای قانونمندی اهداف و تصمیمات دولت تبدیل کرد. در مغرب، دربار به تضعیف احزاب و برجسته سازی خویش در افکار عمومی پرداخت، اما همچنان به دلیل نگرانی از اقتدار حزبی همچون استقلال، به نظام چندحزبی رضایت داد. از نقاط مشترک در زمینه احزاب در الجزایر و مغرب پس از سال ۲۰۱۱، رشد احزاب اسلام گرا در دوره ای خاص و تضعیف آن ها به طور هم زمان است.

کلمات کلیدی:

احزاب سیاسی، الجزایر، بهار عربی، شمال آفریقا، مغرب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1679055>

